

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉS ÁRA: EGYS. ÉVRE 26.—, FÉLÉVRE 14.—, NEGYEDÉVRE 7.—, HÓNAPON 2-40. A EGYS. SZÁM ÁRA HÉTÉVEN 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILL. KÜLFÖLDI ÉS KÉTSZERES — MEGJELENIK HÉTFŐ KIVÉTELELVEL, MINDEN NAP. SZÁDJA: A VEGYEDŐS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: PÁRKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: NÁPFAKADÉK UTCA 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 19-20. ELŐFIZETÉS: FERENC SZÉCHENYI UTCA 49. TELEFONSZÁM: 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ: HIVATALI FERENC SZÉCHENYI UTCA 49. TELEFONSZÁM: 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ: HIVATALI ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCÁ 2. TELEFONSZÁM: 23-37.

Kultuszadóval akarják az elemi iskolák fentartását megoldani

Ha másvallásu nagybirtokos kezén van a föld, köteles lesz hozzájárulni a község felekezeti iskolájának fentartásához — Országos mozgalmat a felekezeti iskolák ügyének rendezése érdekében

Ismeretes, hogy a vármegyének és a vármegye felekezeteinek legnagyobb problémája a felekezeti iskolák kérdése. A felekezetek ugyanis nem tudják fentartani népiskolájukat és így a törvény értelmében azokat a politikai községeknek kell átvenniük és fentartaniuk. Viszont a politikai községek és városok is a legnehezebb pénzügyi helyzetben vannak és a maguk háztartási szükségleteit sem tudják fedezni és így újabb terheket nem vehetnek magukra. Fölmerült tehát a gondolat, hogy az állam vegye át az iskolákat, illetve gondoskodik a népiskolai költségek fedezéséről. E tekintetben a református felekezetek

segítés módjának megbeszélése érdekében nemrég a kultuszminisztériumban ankét is volt. De ezenkívül is a minisztériumban állandóan folynak a tanácskozások és most az a törekvés nyilvánult meg, hogy

a felekezeti iskolák támogatása mindazok terhére történjék, akik a támogatáshoz akkor is kötelesek lennének hozzájárulni, ha az iskolák községi kezelésben állnának.

Ecélből kultuszadót akarnak rendszeresíteni és ebből arányosan kapnának az iskolák. Ahol a földbirtok más vallásu birtokos kezén van, mint például az Bihar megyében előfordul, ahol a birtokosok fele nem református, az iskolaköteles gyermekek 85%-a pedig

református, az egyház tartsa fenn az iskolát, de

a földbirtokos a fentartáshoz a költség felével tartoznék hozzájárulni.

Ez irányban legközelebb már intézkedés is történik. Mindezekben a tárgyalásokon részt vett báró Vay László főispán is.

Egyébként Béltékny Lajos Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának tagja a vármegyéhez önálló indítványt nyújtott be:

indítson a vármegye országos mozgalmat a felekezeti iskolák ügyének rendezése érdekében

és írjon fel a kormányhoz, hogy a bevett vallásfelekezetek iskoláztatási szükségletét az állam fedezze.

az 1848. évi XX. t. c. végrehajtását követelik.

A felekezeti iskolák helyzetének és

Gömbös Gyulát egykori fegyvertársai, a keresztény pártiak nem tartják alkalmasnak a kormányalakításra, homo regius-t kívánnak és a nemzeti erők összefogását

Az egységspárt tanácstalanul áll, nem tudja, mit tegyen s máris három csoportra szakadt — Az „előrelátók” már elfordultak Bethlentől s a hatalom új várományosa, Gömbös felé orientálódnak — Az ellenzék várakozó állásponton marad — A szociáldemokratapárt az egységes ellenzéki front megalkotását sürgeti, hogy ezzel buktassák meg a mai rendszert

Budapest, szeptember 27. Ma délután a Várban folytatódott a kormányzói kihallgatások. Délelőtt a két Ház al-elnökei: Széchenyi Bertalan gróf,

Beöthy László, Puky Endre, Czettler Jenő, majd Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás és Wolff Károly jelentek meg audiencián.

Három csoportra oszlott az egységspárt

Budapest, szeptember 27. A politikai kormányválságban mára bizonyos vonatkozásban enyhült a hangulat, de csak annyiban, hogy előreláthatóan

a válság megoldása nem következik be olyan gyorsan, amint azt előre várták.

Az egységspártban, amióta a Gömbös-kombináció jutott előtérbe, szemmel lát-

hatóan három csoportot lehet megállapítani.

Az egyik csoport az, amely

a Bethlen iránti bizalmát is feladva, most már a hatalom remélhető birtokosához, Gömbös Gyulához csatlakozik

és minden esetre igyekszik magát poszszibilissé tenni.

A másik csoportot azok az egységspárti politikusok alkotják, akik egyelőre néma szemlélői maradnak az eseményeknek és egyetlen irányban sem akarják magukat angazsálni.

A harmadik csoportbeliek azok, akik bizonyos aggodalommal figyelik az eseményeket és

miután Bethlen István nem térhet vissza, ma már szinte szemrehányóan teszik fel a kérdést:

— Hát ezért érdemes volt?

Az egységspárt egész hangulatán e három frakciónak a kulisszák mögötti küzdelme domborodik ki és tegnap óta va-

lósággal téblenségre kárthatja a pártot, amely tanácstalanul áll és nem tudja, mit kell cselekednie.

A keresztény párt Gömbös, a régi fegyvertárs ellen

Annál élénkebb mozgalom tapasztalható ez órákban a keresztény pártban és az ellenzéken. Gömbös Gyula jövőtelének híre

véglegesen elszakította a keresztény pártot az egységspárttól

és ma már Gömbös Gyula egykori fegyvertársai a keresztény pártban azt az egyöntetű álláspontot képviselik, hogy

Gömbös Gyula személye a mai helyzetben nem alkalmas a kormány alakítására.

Egyébként a keresztény párt feltűnő módon tette magáévá R a s s a y Károly hónapok előtt fölvetett gondolatát a nemzeti erők összefogására s ma már gróf Zichy János konkrétan is megjelölte azt az utat, hogy a keresztény párt felfogása szerint a megoldási lehetőség abban van, hogy

jöjjön egy homo regius, aki a pártokkal a zöld asztal mellett tárgyalná főleg a gazdasági programot és ezen az alapon valószínűleg meg az összefogás gondolatát.

Hír szerint ebben az irányban ismertette a helyzetet a hercegprímás is, aki egészben magáévá tette a keresztény párt felfogását.

Gaal Gaszton és Rassay a kormányzó előtt

A délutáni audienciák folyamán Gaál Gaszton jelent meg elsőnek a kormányzó előtt. Az ő kihallgatása ötnegyedóraig tartott. Amikor eltávozott a kormányzótól, az újságírók előtt csak annyit mondott, hogy a kormányzó meghallgatta. Ő elmondott mindent, amit szükségesnek látott, de semmiféle részletről nem óhajtott nyilatkozni. Háromnegyed 5 órakor érkezett meg Gaál Gaszton a Független Kisgazdapárt Vadászúrt-szállóbeli párt helyiségébe, ahol a párt képviselő tagjai teljes számban várták. Majd a párttagok félrevonultak és zárt ajtók mögött informálta Gaál Gaszton a pártot a kihallgatás lefolyásáról.

Egynegyed 5 órakor került a sor R a s s a y Károly kihallgatására, aki egy óra hosszat volt a kormányzónál. Távozásakor ezeket mondotta az újságíróknak:

— Öfóméltósága megkérdezett és én őszintén elmondtam a magam véleményét.

Rassay ezután a lakására hajtattott és minden további nyilatkozattétel elől elzárkózott.

A KORMÁNYZÓ GÖDÖLLÖN.

A kormányzó a délutáni kihallgatások után Gödöllőre ment, ahonnan holnap tér vissza a főarcsba az újabb kihallgatások megtartására.

A szocialisták az ellenzék egységes frontját kívánják a tarthatatlan rendszer megbuktatására

Budapest, szept. 27. A szociáldemokrata párt vezetősége kedden délután estig tartó ülésen foglalkozott a politikai válság és az ország súlyos gazdasági helyzetének kérdésével. Megállapította a gyűlés, hogy már a Károlyi-kormány ki-nevezésekor kijelentette a párt, hogy gyökeres belpolitikai reformok nélkül Károlyi vállalkozása is kudarcot vall. E rendszer folytatása valóban kudarcra is járt, úgy hogy ma az ország súlyosabb helyzetben van bel- és külpolitikai tekintetben egyaránt.

A szociáldemokrata párt átmeneti kormány alakításában, az általános választójog megalkotásában, új választások kiírásában, a gazda-

AZ ELLENZÉK VÁRAKOZÓ ALLÁSPONTON MARAD.

Ugy értesültünk, hogy a polgári ellenzék politikusként bizalmas megbeszélés volt, azonban semmiféle döntés nem történt és az ellenzék tovább is várakozó állásponton figyeli a válság kibontakozásának lehetőségeit.

sági helyzet rendezésében és főképpen a munkanélküliek gyors megsegítésében látja az egyetlen kivezető utat.

Minden más megoldás magától értetődően az egész ellenzék egybe kovácsolja, mert

csak a szociáldemokrata és a polgári ellenzék együttes frontjának megvalósítása biztosítja a rendszer megbuktatását.

A szociáldemokrata párt vezetősége megállapítja, hogy nagyon súlyos felelősség terheli mindazokat a pártokat és csoportokat, amelyek a természetes és szükségszerű harc előtt kitérnek.

»Fájó szívvel bucsuzom Debrecentől«

— mondja vitéz Sipos Árpád altábornagy, aki katolikus letére megszerette a Kalvinista Rómát és akit paratlan szeretettel vesz körül Debrecen egész tarsadalma

Néhány nappal ezelőtt megírta a Debreceni Független Ujság, hogy vitéz Sipos Árpád altábornagyot, a 6. vegyesdandár parancsnokát Budapestre helyezték. Október 1-ével ugyanis a debreceninek magasabb beosztásba került, amennyiben a honvédség főparancsnoka mellé beosztott tanulmányi felügyelővé nevezték ki a Tiszántul első katonáját. Vagyis ez azt jelenti, hogy az összes katonai tanintézetek, a Ludovika akadémia, továbbá magasabb katonai szaktanfolyamok s a vezérkari iskola szemléelője, más néven felügyelője lesz.

Kedden délelőtt vitéz Sipos Árpád altábornagy a vegyesdandár tisztikartól. Ezután a város civiltársadalmának számos előkelő tagja tett bucsulátogatást a távozó altábornagnál.

A jövő hónap derekán lesz négy éve, pontosan 1928 október 1-i ranggal került a 6. vegyesdandár élére vitéz Sipos Árpád altábornagy, aki akkor még csak tábornok volt. Az egykori nagyváradi 4. honvédségvezető vitéz kapitánya az összeomláskor már ezredes, majd tábornok s mint ilyen a Ludovika Akadémia parancsnoka lett. Keménykötésű, a háboru pergőtüzében megégett katona volt s Debrecenben mindenki megszerette, becsülte, mint olyan embert, akiben csodálatos harmoniában egyesültek. És ő is megszerette a nagy kalvinista várost, a nagy, széles, nyílt utcákat, a szellemet, az embereket.

— Mondhatom — kezdi kissé elrészegyenülten, amikor a Debreceni Független Ujság munkatársa faggatta —, amilyen egyes érzelmekkel jöttem Debrecenbe, olyan nagy szomorúsággal távozom. Egyes érzelmekkel jöttem, mert arra gon-

doltam, hogy a konzervatív Debrecen sosem vette be az ugynevezett idegen „gyűnt-ment” embert. Jólesően csalókoztam. És most

szomorúan, de hálátelt szívvel távozom, mert Debrecenben, egyházi, mint polgári társadalma részéről sok szeretetet és melegséget, munkámban pedig támogatást kaptam.

— Ugy érzem, hogy a debreceniek szívéhez megtaláltam az utat. Mert most, amidőn ugródeszkán vagyok, a bucsuzás annyi sok és szép jelét látom, hogy

a válás bizony nehezemre esik.

Holnap délután Debrecen város sporttársadalma bucsuztat, estefelé pedig Városi polgármester ur kezdeményezésére a polgári társadalom ül le velem tőhér asztal mellé, hogy elbucszkodhassak azoktól, akikkel a 4 évi debreceni szolgálatom ideje alatt megbarátkoztam.

— Én egy gondoltam, hogy Debrecenben fogom befejezni katonai pályámat. És ha el is helyeztek egy ennél előkelőbb és diszesebb állásba,

katonai pályám legszebb részének, delelőjének tekintem az itt eltöltött éveket.

Simonyi uti
Pensioban
szobák ellátással és anélkül is
KIADÓK.
Érdeklődni: Miklós u. 4., földszint.

Svetits-palotában tekintse meg a posztóház FELDHEIM IMRE szenzációs őszi kirakatait!

Magasabb érdekek kívánják, tehát az engedelmesebb katona készségével megyek. A debreceni csapatoktól nehéz szívvel válok meg, mert a Bocskay- és Rákóczi-érezdek, a Gábor Aron-tüzek mindenkor becsületet szereztek számomra...

— Annak idején, amikor éppen Ön szíves volt Debrecenbe való érkezésemkor terveim felől érdeklődni, akkor úgy nyilatkoztam, hogy

ma már idejét multa a katonaság és polgárság viszonyáról beszélni. Hiszen ma már egyik vagyunk.

Minden jó katona derék polgára e hazának s ha kell, minden polgára jó katonája is lesz. Nekem tehát sokkal messzebbmenő, sokkal bensőbb viszonynak megteremtését kellett keresni, mint a katonaság és polgárság közötti jó viszony korrekt gondolata. Ugy érzem, jó munkát végeztem. Erről azokon a bucsulátogatásokon győződtem meg, amelyeken látom, hogy távozásomat fájjalják.

— Nehéz szívvel megyek, azt mondhatom, mert ez a város és társadalma felejthetetlen emlékeket szántott fel bennem. A Nagyerdő... Meg a sámsoni dombok...

— Igen — folytatja —,

gyökeret vertem én itt

és most, mikor a felsőbbrendelkezése elszólit, egy kép jut eszembe. Mint amikor egy kertből a csinytevő gyermek kiszakít egy fát, nem számít arra, hogy gyökerei elfutottak a televénybe. Nem csak a fácskát tépi, de megszakítja hajszálgyökereit is. Épp így szakadnak ma fel érzelmi világomnak finoman elágazó gyökerei, amelyek engem Debrecen város társadalmához, a jó debreceniek szívéhez kötnek...

— A város ez alatt a négy év alatt nagyot, nagyot fejlődött. Amikor ide kerültem, a város mostani kitünő, nagy-konceptiójú vezetői akkor kezdték megszabni városfejlesztési programjukat. Én mindenütt a lehető legnagyobb megértéssel találkoztam. Semmi surlódásom nem volt. Pedig egy bizonyos „félsszel” jöttem, mint római katolikus, a kalvinista Rómába. Félttem, hogy én, a hitbuzgó katolikus, nem tudom megtalálni az összhangot a protestáns város vezető köreivel. Itt is jóleső csalódás ért. Büszkén állítom, hogy

itt, ebben a városban soha senki nem rötta fel nekem azt, hogy katolikus vagyok.

— Sikerült is nekem, a katolikus embernek a protestáns vezető körökkel együttműködni. Eleget téve kívánságaimnak, egyetlen alkalmat sem mulasztottam el, hogy ezt kifejezésre ne juttassam. Mindig igaz szeretettel vettem részt a Baltázár püspök ur önmagyméltósága meghívása vagy értesítése alapján a Nagytemplomban, vagy a református templomokban tartott egyházi és egyetemi ünnepségeken, istentiszteleteken s azokról

mindig lélekben felfrissülve jöttem el.

— Bizony, fájó szívvel távozom...

Kedden este az Arany Bikában a tisztikar a távozó parancsnok tiszteletére zártkörű vacsorát adott, amelyen meleg ünnepségekben részesítették a népszerű és nagy szeretetben és tiszteletben álló vitéz Sipos Árpád altábornagyot. A va-

csoráért sok dicsőretet kapott az Arany Bika konyhája és vezetősége.

A vacsorán először vitéz Anseai Deschán Benő tábornok, a 2. lovasdandár parancsnoka mondott igen megleghangu, szép beszédet, amelyben a távozó parancsnok katonai és tulajdonosságait méltatta s azokat a tulajdonosságait sorolta föl, amelyek miatt Sipos Árpád altábornagy a tisztikar igaz szeretetét és ragaszkodását nyerte meg.

Az éljenzéssel fogadott beszédre a bucsuzó parancsnok közvetlen érzéssel telt beszédben válaszolt, amelyben felfényllett az ő kiváló szónoki képessége mellett a katonái, tisztikara iránt érzett szeretete is.

A vitézi törzsszék nevében vitéz Bényi István mondott meleg érzéssel telt beszédet.

A társaság a legjobb hangulatban sokáig maradt együtt.

Csendörök és egy napszamos házaspár becsületsértési pöre

Egy pocsaji házaspár, Csósz János és felesége került kedden a Rézler-tanács elé a csendőrség sérelmére elkövetett becsületsértés és hatósági közege ellen erőszak vétségével vádolva. Dr. Rézler Ervin tanácselnök ismertette a vádiratot, amelynek értelmében azzal vádolják a házaspárt, hogy megtámadtak három csendőrt, azokat szidalmazták és megütötték. A csendörök hivatalos uton voltak és a Csósz János által lopott fákat akarták beszállíttatni a község házára.

Csósz János azzal védekezett, hogy a csendörök azt kérdezve, hogy ki volt náluk Debrecenből, minden ok nélkül összeverték őt is, feleségét is, akinek a kezét szuronnal is átszúrták. Ezután megbilincseltek, bevitték a község házára és onnan másnap a debreceni ügyészségre kísérték. A vizsgálóbíró három nap mulva szabadlábra helyezte. Tagadja, hogy a csendöröket megtámadta és szidalmazta volna.

Elnök: Mít kerestek maguknál a csendörök?

— Valami szociálista vagy kommunista vezért.

— Azért még nem szokták elverni az embereket.

Ugyanígy vallott Csósz felesége is. Bertalan csendőrtiszthelyettes vallomásaiban elmondotta, hogy a napszamos nem akarta a lopott fát bevenni a község házára és a felesége is biztatta, hogy ne engedelmesskedjék. Összesimpaszkodtak, egymást nem engedték el, azért történt a dulakodás a csendörök és a vádlottak között. Az asszony miatt alig tudták megbilincselni az embert. Az asszony többször hozzájuk is vágott a kezével.

Fábián és Szabó csendörök is vallomást tettek és Bertalan vallomását erősítették meg.

A bíróság rövid tanácskozás után bünsőnek mondta ki a napszamos házaspárt becsületsértés és hatósági közege elleni erőszak vétségében és ezért fejenként 15—15 napi elzárásra ítélték. Az ítélet ellen fellebbezést jelentettek be.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Elnépteleníti Debrecen külsőségeit s ezek lakóit bérházakban, vagy társasházakban helyezi el

**Közegészségügyi okokból szükséges a bérházakba tömörítés, nincs más kép-
védekezés az Alföld nagy betegségei ellen — A külterületek közművek-
kel ellátására emberileg belátható időn belül nincs kilátás — Az állam
és a város vállalnának szerepet a bérházak és társasházak építésében**

Kimondták a külsőségek rendezésének sürgősségét

A közigazgatási bizottság kedden délelőtt ülést tartott és ezen Borsos József műszaki tanácsos előadásában foglalkozott dr. Vásáry István polgármester ama nagyszabású tervével, amely szerint

a széles területekre kiterjeszkedett város centralizálására törekszik főképpen közegészségügyi okokból.

A terv alapelve az, hogy a mai kiterjedésekben a külső perifériákon lévő lakott területeket sohasem lehet közművekkel ellátni és a közegészségügyi eszközökkel és intézményekkel biztosítani, hogy az Alföld nagy betegségei ne szedjék ott olyan mértékben áldozataikat, mint az most történik. Ha a város ezeket a területeket például vízvezetékkel, csatornázással akarja ellátni,

a közművek bevezetése sokkal többbe kerülne, mint amennyit ezek a területek az azokon lévő építményekkel együtt érnek.

A polgármester előterjesztése szerint ma a város, a belterület és a külsőségek, kerteségek 4200 holdon lakott. Ebből a területből 1000 hold van ellátva közművekkel. A javaslat lényege az, hogy

a külsőségi lakott területek benépesítését fejlesszék vissza mind ama helyeken, ahol még közművek nincsenek.

Ezután pedig építési engedélyt csak akkor adjon ki a város, ha a települők, illetve építők előzetesen teljes értékben letétbe helyezik a közművek bevezetésének költségeit. Azok számára, akik a visszafelvezendők területeken laknak és a lakásukat feladják,

a város társasházakat, bérházakat építené

és pedig közművekkel ellátott területeken.

Borsos József műszaki tanácsos előadta, hogy amióta a polgármester terve ismeretes lett, Európaszerte kezd kialakulni a berlini városépítési kongresszus tárgyalásai nyomán az a felfogás, hogy

a városok széles területekre való kiterjedését meg kell akadályozni és ott, ahol már a városok szétterpeszkedése megtörtént, ezt vissza kell fejleszteni. Ezért új övezetekre kell a városokat beosztani és meg kell állapítani, hogy

a közműveket senki sem kaphatja ingyen.

A debreceni városi szabályrendeletnek még az a hibája is megvan, hogy közműveket helyezett kilátásba olyan külső területeknek is, amelyeket pedig

közművekkel ellátni emberileg belátható időn belül nem lehet.

Beigazolódott dr. Neuber Ede professzor nagyrészt népegészségügyi vizsgálata alapján az is, hogy nagyon sok olyan terület, ahol most letelepülések

vannak, egyáltalán nem alkalmas lakások céljaira. Vannak olyan városrészek, mint például a Sesta-kert, a Sétakert, a Simonyi uttól a Hadházi utig terjedő városi területek, Vénkert, Libakert, Széchenyi ut, amelyeket

be lehetne sorozni a második övezetbe, mert fekvésüknek fogva megbírnák a közművek költségeit.

A III. övezetbe azután be lehetne sorozni azokat a lakott területeket, amelyek a közművektől távolabb fekszenek és amelyeket csak furott kutakkal és járdákkal lehetne ellátni. Ezek lennének

az ugynevezett lakótelepek.

Akik a visszafelvezetés folytán jogszerűen szerveznének, az állam, a város vagy építészövezetek által létesítendő, minden közművel ellátandó nagyobb bérházakban vagy társasházakban nyerneek elhelyezést. A régi belterület tulajdonosait a magas-építésre szorítanak esetleg azzal is, hogy a telekértékadó visszaállításával kényszerítenék telkeiknek legjobb kihasználására, az emeletes építkezésre. Az új szabályrendelet azután arra is jogot adna a városnak, hogy

a Piac uccai alacsony, földszintes házakat kisajátíthassa

esetleg olyképpen, hogy a telektulajdonos rész tulajdonosságát meghagyja.

Az előterjesztés a közigazgatási bizottság ülésén sok felszólalásra adott alkalmat. Többen annak az aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy a lakosságnak a város központjába tömörítése közegészségügyiellenes, hiszen

a lakosság nagy része most is a külterületekre, a szabadba vágyik,

mert mindenki azt tartja, hogy a kertes lakások, a külsőségi házak a bérkaszárnnyáknál egészségesebbek.

Ezzel szemben a polgármester arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez a tétel Magyarországon alföldi részeken nem áll meg. Itt az emberek valóban

künn élnek a szabadban, a tanyákon és mégis ezeken a helyeken nagyobb a tüdővész halandóság,

mint a sűrűbben lakott városokban, amelyek el vannak látva közművekkel, amelyek azután biztosítják a közegészségügyet. Statisztikái adatai szerint Németországban minden 10.000 lakosra 12, Belgiumban 10.4, Angliában 16.6, Csehszlovákiában 19, Magyarországon pedig 32.4 halálozás jut. Még Magyarországon is, ahol nagyobb tömeg él kisebb területen, de közművek vannak, mint Sopronban, Kassán, Pozsonyban, sokkal kedvezőbb a halálozási arányszám, mint a szétszórt lakossággal benépesített Alföldön. Ama kifogásokra, hogy a tervezett városrendezés a magántulajdonot fogja érinteni, a polgármester kijelentette, hogy ez nem lehetetlen. De

mikor arról van szó, hogy az Alföld magyar népét a betegségek ne pusztítsák tovább

olyan mértékben, mint eddig, akkor nemzetvédelmi szempontokból

nem szabad attól sem visszajedni, hogy a magántulajdon bizonyos mértékben vagy vonatkozásban korlátoztassék,

mert az egyén magánérdekénél sokkal előbbrevaló és fontosabb a nemzet létérdeke.

A közigazgatási bizottság végre is egyhanguan magáévá téve a polgármester előterjesztését, kimondta: javasolja a

Izgatás miatt egy hónapi fogházra ítélték a nánási szociáldemokratapárt jegyzőjét

A hajdunápolyi szociáldemokratapárt jegyzője, *Tauerkopf* Gyula izgatással vádolva került kedden délelőtt a debreceni törvényszék Rézler dr. tanácsa elé. A vád szerint *Simon* János napszámossal, a rendőrségre idéztek, azt mondta, hogy ne jelentkezék, mert „nem ura kutya, aki minden füttyentésre engedelmessékedik”.

A vádlott tagadta a vádat és azt adta elő, hogy *Simon*nak, mint a párt egyik tagjának szíveséget akart tenni és azt mondta, hogyha írásbeli idézést kap a rendőrségtől, akkor majd ő elintézi az ügyét. *Simon* azonban írásbeli idézést nem kapott.

Simon János tanuvalomásában előadta, hogy a szóbeli idézésre azért

közgyűlésnek a belterület rendezése szükségességének kimondását, írjon fel a belügyminiszterhez, hogy e kérdéssel országos viszonylatban is foglalkozzék, mert ez a kérdés Debrecennel együtt sok magyar városnak is nagyon fontos problémája és a törvényhozás jöjjön törvénnyel a magyar alföldi városok segítségére. A bizottság felkérte a polgármestert, hogy az alapterv kivételére nézve dolgozzék ki részletes tervet, szabályrendelet-tervezetet és ezeket ugyan csak részletes előterjesztés keretében vigye a közgyűlés elé.

nem jelentkezett, mert a pártjegyző lebeszélte. A jelentkezés elmulasztása miatt kapott 15 napi elzárást, így nem tudott részt venni a munkában és sok kárt szenvedett. Jelentkezni azért kellett volna neki, mert erdélyi illetőségű.

A védelem tanukat nevezett meg annak igazolására, hogy a pártjegyző nem beszélte le a jelentkezésről, csak vállalta ügyének intézését, ha megidézik.

A bíróság nem rendelte el az újabb tanukihallgatásokat és büntösnek mondta ki a vádlottat, egy hónapi fogházra ítélte el.

Az ítélet ellen a védő, dr. *Sonnenvirth* Lajos fellebbezést jelentett be.

„Nagyságos uram, ugye nem akasztják föl a Ferit?”

A mipepércsi gyilkosnak és szeretőjének drámai nagyjelenete bolygatta meg ma a törvényszék csöndjét

Kedden délelőtt 9 órakor a vizsgálóbírói szobában dr. *Tóth* János megkezdte mindazoknak a kihallgatását, akiket *Cseh* Ferenc ügyével kapcsolatban a rendőrség és csendőrség már kihallgatott. A délelőtt folyamán 30 tanu vonult fel és tett vallomást a bestiális gyilkosról. A tanuk kihallgatásának az a főcélja, hogy összeszedjék azokat az adatokat, amelyek igazolják azt, hogy

Cseh Ferenc előre készült Szatmári Zsófia megölésére.

Kihallgatásra idézték Bakó Katalint is, a gyilkos barátját, akinek kedvéért ölte meg régi szeretőjét.

A vizsgálóbírói szobájában találkoztak a gyilkosság óta először *Cseh* Ferenc Bakó Katalinnal. Szuronyos fogházor kísérté kihallgatásra a gyilkost, akinek féltékeny nyitottak utat a kihallgatásra beidézték tanuk. Bakó Katalin,

ahogy meglátta rabruhába öltözött kedvesét, velőtrázó sikoltásba tört ki és kiugorva a tanuk

sorából, meg akarta ölni *Cseh* Ferencet, aki rémült dermedten nézte az önmuráját vesztett nőt.

Megállt a szuronyos ör előtt és nézte Bakó Katalint, akin erőt vett a sírás és nem tudott mást mondani, csak azt, hogy:

— Feri, Ferikém, Jaj Istenem!

A drámai jelenetnek az ör vetett véget és betuszkolta *Cseh* Ferencet a vizsgálóbírói szobába. A folyosón Bakó Katalin tovább sirdogált és a hozzáintézett kérdésekre sirva mondta:

— Ha felakasztják a Ferit, én is utána megyek a halálba!

A szerelmes Katalin, amikor a vizsgálóbíró elé került, ott is a „Feri” volt az első dolga és megkérdezte:

— Nagyságos uram, ugye nem akasztják föl a Ferit?

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

2

ségtelen már Ön előtt is, hogy részletre olcsón legszébb és legmodernebb Piac 9 alatt a

METEOR
CSILLAR

Gyomorsav túltengést, gyomor-fekélyt gyógyít a

„HAJDUIN” orvosi rendelethe.

Orvosi ismeretű orvos kivánságára küld Dr. Sztankay Ábá egyetemi m. tanár gyógyszerész Debrecen.

Ghandi születésnapja miatt szünet volt az indiai tőzsdéken

London, szeptember 27. Bombayból jelenti a Reuter iroda, hogy Ghandinak ma születésnapja volt és ezért az értéktőzsdét, a gyapjú-tőzsdét, a nemesfém-tőzsdét és más piacokat egész nap zárva tartották.

Hiába védte meg Buga cigány a bíróság tekintélyét...

Kedden délelőtt 12 órakor a törvényszék büntető tanácsa ítélethozatalra vonult vissza és a tárgyalóterembe azalatt az idő alatt állították elő Buga Elemér cigányzenészt, aki nem jelent meg pontosan az idézésre. Buga Elemér hóna alatt ott volt a hegedűje is és nagy hajlongásokkal állt meg a terem közepén. Trásy Géza dr. törvényszéki bíró éppen utiszámlákat állított ki, amikor bekísérte a cigányt a rendőr.

— Ne tessék a szegény cigányt lecsukni, naccságos uram, — könyörgött Buga a bírónak — tisztelem, becsülöm én a rendőrséget, no meg a bíróságot is, csak küldjenek haza, ugysem tudom, miért hoztak ide!

A bíró a cigányt átvette a rendőrtől és a terem sarkába küldte. A tárgyalóteremben a bíró távozása után méltatlankodni kezdett egy vidéki napszám, aki keveselte a vonatköltséget, amelyet részére kiutaltak.

A cigány a napszámra nagyon dühös lett és helyéről felugorva, hegedűjét kezében forgatva mondta:

— Megvan maga szédülve, mi kelene magának, toronyóra láncsal? Hogy mernek követelőzni a nagy bíróság helyiségében, örüljön, ha kap. Én örülök, de nekem nem adnak pénzt, pedig kezét csokolnák érte! Miféle ember maga? Szerencsése, hogy nincs bennem egy pohárral több, különben meglátná, mit kap, amiért követelni merészel a tekintetes bíró uraktól!

A cigányt, aki úgy gondolta, a bíróságnak tesz nagy szolgálatot, hangos nevetéssel figyelték, míg az erélyes terem rendet nem csinált.

A bíróság bevonulása után a cigány elmondta, hogy ő nem tudja, mivel van vádolva, de azt nem is tartja fontosnak, csak azt kéri, hogy engedjék most haza, mert a jövő héten akar eljönni. Akkor jobban ráér.

— Elnök: Ne fecsegen annyit, le-tárgyaljuk az ügyét, azzal vádolja az ügyész, hogy a Csapó uccán meg-fáradta a rendőröket, az egyiket meg-rugta a másikat pedig a hegedűjével ütötte igaz ez?

— Nem tudom én, nagyon részeg voltam akkor.

Csire Lajos és Kerekes András rendőrök elmondták, hogy a cigány bántotta az iskolás gyermekeket az uccán. Amikor be akarták kísérni, ellenszögült és lefeküdt a földre. Utötte is őket.

Elnök: Miért feküdt a földre.
— Beteg voltam, azért — mondta a cigány nagy ártatlanul.

A bíróság a cigányt hatósági közegek megsértése miatt 8 napi fogházra ítelték. Az ítélethirdetés után a cigányzenész nagyon méltatlankodott, hogy most lecsukják. Az ügyész, dr.

Liska Károly tudtára adta, hogy kért halasztást.
— Akkor rendben van, bejövök ülni novemberben.

Megkapta a halasztást és hálálkodva távozott.

— Jó egészséget és hosszú életet kívánok — bucsuzott vidáman.

A Debreceni Első Takarékpénztár és a Városi Takarékpénztár és Hitelintézet RT. között tervbevett fuzió

Vásáry István dr. előterjesztése a törvényhatósági bizottsághoz.

(3. folytatás.)

A Debreceni Első Takarékpénztár megvizsgálása.

A Pénzügyügyi Központ kivánságára a kiküldött bizottság felülvizsgálta a Debreceni Első Takarékpénztár státusát és pedig elbírálta először a 10,000.— P-n felüli kihelyezések bonitását. Debreceni Jenő törvényhatósági biz. tag, Pivány Jenő helyettes-igazgató, majd a 10,000 pengőn aluli kihelyezését, valamint a Debreceni Első Takarékpénztár által affiliált, vagy fentartott intézmények kihelyezéseit Debreceni Jenő törvényhatósági bizottsági tag és ifj. dr. Magoss György, a Városi Takarékpénztár és Hitelintézet Rt. vezérigazgatója, Sauer Sándor P. K. helyettes-igazgató részvételével.

A megejtett vizsgálat eredményeképpen a Debreceni Első Takarékpénztárnál 1.517,000.— P tiszta vagyon állapított meg, mely 17,500 drb részvényre felosztva, részvényenként 86.68 P részvény belértéket eredményez.

Ez után a pénzügyminisztérium kivánságára az egész anyag újból átvizsgáltatott és pedig Sesztina Jenő és Debreceni Jenő törvényhatósági biz. tagok, továbbá Földes Béla, a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének cégvezető gazdasági főfelügyelője és Pivány Jenő helyettes igazgató részéről.

A felülvizsgálatnál kiindulási pontul a Debreceni Első Takarékpénztár 1931 december 31. könyvszerinti állagai szolgáltak és ezzel szemben állapították meg az indokoltnak látszó leírások, tartalékolások és felértékelések. A felértékeltektől a Debreceni Első Takarékpénztár ingatlanainak értékelése, melynek a bizottság a rendelkezésre bocsátott műszaki becslést is mérlegelés tárgyává tette, azonban a jövedelmezőségi alapon való értékelésben állapított meg, mert ennek eredménye az avulás figyelembevételével nem sokban tér el a műszaki becslés eredményétől.

Az intézeti székház és a vele kapcsolatos Kossuth uccai bérház nettó hozzáadása kerekén 90,000.— pengő. Ennek figyelembevételével 5% tőkésítés mellett a két ház 1,800,000.— pengőre értékelte, ami 800,000 P könyvszerinti értékkel szemben 1,000,000.— P többletet jelent. A bizottság jelentésében megjegyzi, hogy ezen két intézeti házban a lakások leg-

nagyobb része a kötött bérek alapján, egyes esetekben pedig rendkívüli olcsón van kiadva, ami megokolttá tette a jövedelemnek 5%-os tőkésítését.

A bizottság jelentése szerint a vizsgálat végeredménye az volt, hogy a Debreceni Első Takarékpénztár 1931 december 31-i könyvszerinti adataival szemben a bizottság 1.167,045.50 P több értéket és 1.112,178.83 P leírás és tartalékolási szükségletet állapított meg, így a Debreceni Első Takarékpénztár

pénztár tiszta vagyona 54,866.67 P-vel többre becsültetett a könyvszerinti egyenlegnél.

Ezek szerint az összes vagyon 21.325,070.14 P, összes teher, saját tőke nélkül 19.722,100.20 P. Tiszta vagyon 1,602,969.94 P, amely 17,500 drb. részvényre felosztva részvényenként 91.60 P belértéket eredményez.

Megállapítható, hogy a két vizsgálat meglehetősen egyező, sőt az első vizsgálatnál a vagyontételek egyes esetekben alacsonyabbra értékeltettek.

A nyugdíjalap hozadékából nem do-tálható nyugdíjterhek a tiszta vagyon kiszámításánál mellőztettek, mert az effajta kiadások a jövedelmezőségi számításnál már figyelembe vétettek.

Megállapított a P. K. közreműködése mellett a Városi Takarékpénztár és Hitelintézet Rt. státusa is. A vagyon és teherterhek egybevetése után 2.710,617.— P tiszta vagyon jelentkezett, amely 68,000 drb. részvényre elosztva, darabonként 39.57 P belértéket eredményez.

(Folytatjuk.)

Szeptemberben 84 tifusz s 66 vérhas esetet jelentettek be Debrecenben

Szeptember második felében némileg jobbindulatu lett a tifusz, amely október 15-ig még emelkedni fog — 105 tifuzos fekvő beteg van Debrecenben

A Debreceni Független Ujság már több alkalommal rámutatott arra és a vonatkozó adatokat is közölte arról, hogy Debrecenben ezévből a vérhas és a tifusz különösen nagy mértékben lépett fel és eléggé rosszindulatúnak mutatkozott és mutatkozik még ma is. Dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, Debrecen város főorvosa rá is mutatott arra, hogy

a két betegség még nem érte el tetőpontját és az még mindig emelkedő tendenciát mutat.

Sajnos, szavait a tények szomorúan és igen nagy mértékben igazolták be. A főorvosi hivatalhoz beérkezett kötelező bejelentések szerint ugyanis szeptember hó 1-től 15-ig, tehát a hófap első felében előfordult 32 tifusz megbetegedés (vidéki ebből 5), szeptember 16-tól 27-ig, tehát csak

11 nap alatt bejelentettek 52 tifusz-esetet,

amelyből 10 vidéki, tehát nem egészen egy fél hó alatt már tizzel több a megbetegedés, mint a hó első egész felében. A bejelentett betegek közül meghalt 16-tól 27-ig három debreceni és két vidéki. Vérhasban megbetegedett szeptember 1-től 15-ig 31 debreceni, 9 vidéki, szeptember 16-tól 27-ig bejelentettek 26 megbetegedést, amelyből 4 eset vidéki. Szeptember 1-től 27-ig meghalt a vérhasbetegek közül 10 debreceni és 3 vidéki. A végső statisztika tehát szeptember 1-től 27-ig terjedő időről a következő:

Bejelentettek 84 tifusz- és 66 vérhas megbetegedést.

A Debreceni Független Ujság munkatársa újból dr. Láng Sándor tiszti főorvoshoz fordult, aki a következőket volt szives elmondani:

— Az elmúlt napokban nagyon nagy bajban voltunk a tifuszbetegség elhelyezése tekintetében, mert

már a klinikák és a közkórház minden férőhelyét rendelkezésre bocsátották a tifuszbetegség részére.

Hétfőn oly nagy volt a torlódás, hogy hét beteget nem tudtunk elhelyezni.

Végre is közbenjárásomra a klinika 12 betegét a közkórházból átvitették a klinikára, ahol egyik üres pavilonban helyezték el a betegeket és így sikerült az újabb tifuzosokat is elhelyezni. A szeptemberi tifuzos megbetegedések száma nem éri el az 1929. évi tifuzsjárvány szeptemberi számát. Jelenleg 105 fekvő tifuzos betegünk van Debrecenben. Sajnos, ez bizony elég nagy szám. A tifuzos betegek elhelyezése azért akad meg néha-néha, mert a tifusz-betegek sokáig fekszenek és így sokáig foglalnak le egy-egy ágyat.

Ami a vérhas illeti, az nem mutatott szeptemberben emelkedő tendenciát.

— A vérhasban megbetegedett embereket mind el tudtuk helyezni. E tekintetben nagy köszönettel tartozunk a klinika tanári karának és Lossl János közkórházi igazgatónak, dr. Balogh Gyula egyetemi gazdasági igazgatónak, akik valamilyen oadó, szives készségeket és messzemenő udvariasságot tanúsítottak és mindent elkövettek, hogy a betegeket elhelyezhessük.

— Szeptember második felében a tifuzos megbetegedések száma előreláthatóan kétszerannyi lesz, mint a hó első felében. Egészen

október 15-ig emelkedést várhatunk,

mert a betegség emelkedő hulláma csak október 15. után szokott lezárni.

Most azt tapasztaltuk, hogy szerencsére szeptember második felében a tifusz némileg enyhébb lefolyású, jobb indulatu lett.

Szeptemberben ugyanis mindössze hét tifuzos beteg halt meg, ami megfelel az országos átlagnak.

— Arravaló tekintettel, hogy a városi tiszti orvosok nem győzik a nagyszámú tifuzos megbetegedéssel is nagyon felszaporodott rengeteg munkát, előterjesztést teszek a polgármester urnak, hogy kiegészítő tiszti orvosként alkalmazza dr. Félégházy János tiszti orvosi képesítéssel rendelkező orvost.

Művészi nagyításainkkal

a lakását feldiszhitheti. —
Gyűjteménye értékesebb lesz
ha felvetőtől SZAKÁL fotó
szaküzletben nagyítottatja meg

SZAKÁL

Fotószaküzlet
Piac ucca 34.

Hegedüs és Sándor ház.

Nem kerül pénzébe a MANICUR,
ha hölgy és ur fodrászatunkban **ondolálásra vagy borotválásra** bérletet vált.
Tetszésszerűen időben manicurozhat. Olcsó bérletrendszer!
ÖZV. Erdős Lászlóné
hölgy és ur fodrászata,
SZÉCHENYI UTCA 1. SZ.

A LEMONDOTT KORMÁNY MINISZTERTANÁCSOT TARTOTT.
Budapest, szept. 27. A kormány tagjai gróf Károlyi Gyula miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amelyen Korányi pénzügyminiszter részletesen beszámolt külföldi tárgyalásairól. A minisztertanács ezenkívül folyó ügyeket tárgyalta.

Meggyilkoltak egy csecsemőt Hajduböszörményben
A debreceni ügyészségnek telefonon jelentette kedden délelőtt a hajduböszörményi rendőrkapitányság, hogy a cigányközi lucernás árkában egy csecsemő holttestét találták meg. A leánygyermek holtteste már két-három napja heverhet az árokban és a férgek már megrágták.
A vizsgálat eredménye szerint bűncselekmény történt. A gyermeket megölték és úgy dobták holttestét a lucernás árkába.
Dr. Tóth János törvényszéki bírő, vizsgálóbíró-helyettes kedden délután dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértővel kiutazott Hajduböszörménybe, hogy megtartsák a boncolást és megállapítsák, hogyan ölték meg a gyermeket és ki a gyermekgyilkos.

Hangversenyek Debrecenben
XXIV-ik évét töltötte be a Zenekedvelők Köre ebben az évben és szerzett győnyörűséget egy egész generációnak.
A most következő szezon hangversenyein is a magyar és az olasz zene művészet elsőrangú kiválóságait fogjuk hallani. A külföldi művészek szerepeltetése nemcsak azért szükséges, mert ez is a magyar propaganda eszköze, hanem azért is, mert legnagyobb magyar énekesek, Német Mária, Anday Pirokska, Anny Roselle, Angerer Margit, Pataky Kálmán, Durigó Ilona, Alpár Gitta, Flesch Ella, Kryswick Annie, stb., világhírű hegedűseink közül Linz Márta, Vecsey Ferenc, Szigeti József, Aranyi Francis, Telmányi Emil, Kresz Géza, karmestereink közül Szenkár, Reiner Frigyes, Sebestyén György stb. csaknem állandóan külföldön élnek. Tíz-szer-húszor annyi magyar muzsikos él és játszik, arat dicsőséget külföldön, mint amennyi külföldi hozzánk jön. Ha elzártnók a határt a külföldiek elől, akkor nem volna helye ennek a nagyszerű, fényes magyar művészetnek sem odakünn.
A Zenekedvelők Köre hangversenybérletére egyre több a jelentkező, úgy, hogy a XXV. év is szépen fog sikerülni.
Volt alkalmunk látni Németh Mária sajátkezű levelét, melyben közli a Körrrel, hogy november 6-án kíván Debrecenben énekelni és mindent elkövetett, hogy külföldi szereplését közzé a magyar vendégszereplést biztosítsa.

A pesthidegkuti gyilkos a szemtanúkkal és bizonyítékokkal szemben is tagad és azt hangoztatja, hogy az ő lelkiismerete tiszta

Budapest, szept. 27. A rögtönítélő tanács Márton Albert elnöklése alatt délelőtt 10 órakor kezdte meg a pesthidegkuti rablógyilkos, Éder József bűnügyének statáriális tárgyalását. Az ügyészség vádirata szerint Éder előre megfontolt szándékkal ölte meg Jandák Józsefnét, akinek szájába lőtt, majd Eschler Anna cselédre is náromszor rálőtt s végül kirabolta Jandáknét.
A sánta gyilkos az elnök kérdéseire elmondja, hogy 27 éves, ez évben nősült meg, Pacsán lakik és onnan jött Budapestre, hogy munkát keressen. Közben koldult.

Következésképpen tagadja, hogy ő ölte volna meg Jandáknét.
Azután alibit akar bizonyítani és azt erősítgeti, hogy ő biciklin Szegeden és Cegléden járt, utjáról azonban nem tud felvilágosítást adni. Az elnök kérdéseire sokszor zavart feleletet ad s egyáltalán nem tudja állításait alátámasztani elfogadható adatokkal. A feleségének küldött pénz feladásáról is zavarosan felel a revolverre, amellyel a szakértők szerint

A tanúk felismerik Éderben a gyilkost

Elsőnek Jandák Józsefet, a meggyilkolt asszony férjét hallgatták ki, aki elmondta, hogy a szerszámgyárban dolgozik, mint szakmunkás. A malomsárdát egy év óta bérlé feleségével együtt. Éppen indulóban volt a gyárba, amikor megérkezett kerékpáron Éder.
— Nem gyanakodtam — mondotta —, de rossz előérzetem volt. Még mondtam is feleségemnek, hogy megvárom, amíg ez az ember elmegy és csak azután megyek be a gyárba. Feleségem azonban kért, hogy ne tegyem kockára állásomat.
A tanu ezután elmondotta, hogy a főkapitányságon másnap

35-40 ember közül az első pillanatra felismerte Éder Józsefben azt az embert, aki előző nap a malomsárdában korán reggel megjelent.

Elnök (a vádlott felé): Mit szól ehhez?
Vádlott: Ez igaz, én a kapitányságon majdnem hanyatt vágódtam, amikor Jandák ur azt állította, hogy én voltam náluk.

Jandák a legnagyobb határozottsággal válaszol:

Megesküszöm rá, hogy ez volt az az ember, az örök boldogságomra. Most is előttem van, amint ez az ember ott ült kalappal a fején a sötétben.

Az elnök intézkedésére Éder József hosszas babrálgatás, igazgatás után feltette fejére a világos szürke kalapot. Jandák rámutatott és a legnagyobb határozottsággal szólt az elnök felé:

„Igy ült ott, ő volt az!”

Éder József rendkívül halk, csendes hangon, szemét lesütve mondotta maga elé:

— Nem én voltam!

Az elnök elrendelte Jandák megesküszését.
A következő tanu Eschler Anna cselédleány volt, aki ugyanacsak azzal kezdte tanuvalomását, hogy

emlékszik a vádlottak padján ülő

a gyilkosságot a gyilkos elkövette, azt mondja, hogy azt a Lukács-fürdő mellett sétálva papírba csomagolva a földön találta. Azt mondja továbbá, hogy a biciklit már régebben ő maga javította meg, azt Solymáron nem javította senki.
Azt is tagadja, hogy őt valaki Pesthidegkuten láthatta volna. A legmakacsabban tagadja, hogy megfordult volna Pesthidegkuten, vagy éppen a csárdában. Tagadja, hogy a meggyilkolt nőt valaha is életben látta volna.

Általában folyton azt hangoztatja, hogy az ő lelke tiszta, ő ártatlan és nem követte el a gyilkosságot.

Még akkor is a leghatározottabban tagadja a gyilkosságot, amikor az elnök az ujjlenyomatra hivatkozik, amelyet tolvajlásért történt elítélteknek vettek fel, amikor a kerékpárnyomra, a kerékpár belső gumijára, a revolverre és arra hivatkozik az elnök, hogy a gyilkosság után nagyobb pénzösszeg volt nála.

A vádlott kihallgatása után az elnök a tárgyalást délutánra halasztotta. Délután a tanuk kihallgatását kezdték meg.

emberre, ő volt náluk szeptember 9-én reggel a malomsárdában.

Majd elmondotta a leány az esetet.

— Esküt merek tenni — mondotta —, hogy ez az ember ölte meg az asszonyomat.

Keményen ránéz a vádlottra s ezt kiáltja: Te voltál, gazember!

Az elnök rászól, hogy ne mondjon ilyeneket, mert ezt nem szabad. A leány sírva fakad és alig hallik a hangja, amint ezt zokogja:

— De hiszen az én életemet is el akarta venni!

Éder szóltanul néz a leányra, aztán elfordulva ennyit mond:

— Nem is jártam arra felé.

Az elnök tovább kérdezi a leányt:

— Meg mer maga esküdni tulvilági boldogságára, a jóságos Istenre, hogy a vádlott volt az, aki lelőtte a maga gazdasszonyát?

— Igen, meg merek esküdni — válaszolta határozottan a leány.

A törvényszék úgy határozott, hogy a tanut meg fogja esketni. Ezután a törvényszék gyors egymásutánban hallgatta ki a mára beidézett tanukat. Egy ráróadó a csárdában látott egy embert, aki a konyhán át ment be a sötétbe. A csendőrségen és most is

határozottan felismeri a vádlottban az illetőt.

— Na, mit szól ehhez? — kérdezi az elnök a vádlottat.

Éder szemrebbenés nélkül mondja: Nem én voltam reggel ott.

A törvényszék ennek a tanúnak is elrendelte megesküszését.

Fehér István hétfőn reggel a csárdában tartózkodott, mert két ismerősével motorbiciklikirándulásra ment. Megismeri a vádlottat, aki ott járt ez alkalommal.

Grájzli József szomszédfalubeli korcsmáros elmondta, hogy a gyilkosságot megelőző szombaton és másnap, vasárnap

a vádlott az ő korcsmájában járt

és maga szolgálta ki. A solymári vasúti vendéglős pedig azt vallja, hogy

vasárnap nála is járt a vádlott két fiatalemberrel s egy pohár bort ittak. — Kérem, nekem nem volt senki ismerősöm, én nem voltam sehol, senkivel — válaszolta Éder.

Egész sereg tanu vallotta ezután, hogy a büntetett megelőző vasárnap délután a vádlottat két társával a környéken látta.

Éder folyton azt ismétli, hogy akit láttak, az nem ő volt.

Esser Mária 9 éves leány elmondja, hogy vasárnap éjszaka ő is ott aludt a csárdában. Reggelfelé arra ébredt, hogy egy bácsi jött a szobába, kinyitotta a szekrényt, meg is kapta a pléh skatulyát és kiment vele. Ő csak hátulról látta az illetőt.

Az elnök ezután a ma kihallgatott tanukat megeskette, majd a statáriális tárgyalást holnapra halasztotta.

OKTÓBER 10-ÉN TARTJÁK BUDAPESTEN AZ IPAROSOK DEMONSTRÁCIÓS NAGYGYÜLÉSÉT.

Az IPOSz körlevélben tudatta az érdekképviselőkkel, hogy az országos iparos nagygyűlést október 10-én, hétfőn délelőtt 10 órakor rendezi meg Budapesten. A nagygyűlésre Debrecenből is sokan felutaznak. A debreceniek részéről Vági István, az ipartestület elnöke tart előadást. A jelek szerint a demonstrációs nagygyűlés izgalmas és élesen ellenzéki hangulatu lesz.

KÖZÖS LISTÁVAL INDULNAK ELNÖKVALASZTÁSRA A KERESKEDŐ TÁRSULATNÁL

Hirt adunk arról, hogy a Kereskedő Társulat választmánya értekezletet tartott, amelynek az volt a célja, hogy megállapodjanak az elnök személyében és kijelöljék a tisztikar tagjait. Az értekezleten váratlan bejelentések történtek: a hivatalos listának azok a megválasztott tagjai, akik az ellenzéki listával nyertek mandátumot, lemondtak a megválasztottakkal való szolidaritás kedvéért. Az ellentéteket azonban sikerült elsimítani és így kiküldtek egy négytagú bizottságot, két ellenzékét két hivatalos listabeli taggal, hogy készítsenek listát a tisztikarválasztásra. A közös lista alapján fogják így rövidesen megválasztani a Kereskedő Társulat új elnökségét.

Jó ellátás,
kényelem,
gondosság

↓ ↓ ↓ ↓ ↓

Budapesten
a Park Nagyszállóban

a keleti pályaudvarral
szemben

Leszállított árak!

E lap előfizetőinek
20% engedmény

HÍREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
telefonszámai:

Kiadóhivatal 20-18
Szerkesztőség nappal 19-20
Szerkesztőség éjjel . . . . . 20-18 és 32-12

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Északnyugat felől borulás, élénk szél, esők, zivatarok és a meleg csökkenése várható.

— A polgármester Budapesten. Dr. Vásáry István polgármester kedden este Budapestre utazott, hogy több városi ügyben eljárjon az egyes minisztériumokban. Vele együtt Budapestre utaztak Zöld József tb. h. polgármester, Ary Lajos főszámvevő és Debreceni Jenő ny. világiatási vállalati igazgató.

— Családi pótlék a nagykorúvá lett családtagok után. A belügyminiszter most rendeletben értesítette a törvényhatóságokat, hogy a vármegyei és községi tisztviselők ama gyermekei után, akik a 24. életévüket betöltötték, de főiskolai, vagy egyetemi hallgatók és jó előmenetelt tanúsítanak, a családi pótlék folyósítható.

— Poputh Viktor evang. h. lelkész bucsuztatása. A tragikus módon elhunyt Rapos Viktor debreceni evangélikus lelkész halála óta több mint egy éven át, Poputh Viktor nyug. dobsinai evang. lelkész vezette a debreceni evang. egyház ügyeit, mint helyettes-lelkész, nagy tapintattal, odaadással. Pass László lelkész beiktatásával felmentett Poputh Viktor a helyettesítés alól s az egyház október 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet keretében bucsuzik kiváló volt h. lelkészétől. Viszont az egyháztanács, az evang. iskola, az Evang. Fillegyület ugyanazon délután 6 órakor az egyház tanácstermében rendezendő bensőséges ünnep keretében bucsuzik Poputh Viktortól. Az ünnep után a Fillegyület szeretetvendégséget ad a bucsuzó evang. lelkész tiszteletére.

— Halálozás. Özvegy Csontos Péterné, szül. Kovács Zsuzsanna 81 éves korában elhunyt. Temetése szeptember 28-án délután 3 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. A gyászoló család. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

— Jegyek kiváltása a zsidó templomokba. A debreceni izr. hitközség elnöksége tiszteit hittestvérei szives figyelmébe ajánlja, hogy mindkét templomba szóló jegyeket okvetlenül kiváltani sziveskedjenek, mert jegy nélkül senki sem fog bebocsáttatni. Ez a szigorú intézkedés elsősorban azok érdekében történik, kik jegyeiket kiváltották.

— Hajón a Nord-Kapig. Ilyen címen tartotta meg igen nagy érdeklődés mellett Leffler Béla dr., az egyetem c. rk. tanára, a magyar kormány kitűnő stockholmi exponense ez évi egyetlen debreceni előadását. Leffler dr. nemcsak szaktudományának, a skandináv irodalomtörténetnek kiváló művelője, hanem a magyar-skandináv kapcsolatok legbuzgóbb munkása és szakértője is. Ezért választotta ezuttal azt a témát, amely a debreceni szélesebb körű nagyközönség előtt a skandináv föld szépségeit még rokonszenvesebbé tehetné. Előadását vetített képekkel illusztrálta. Az előadás kedden, 27-én délután 6 órakor volt a Déri-muzeumban.

— Rövid Hubertus 8 P 98 fillér anyaggal, mért. . . . .
— 4-ér ?

— Hangversenybérlet kiváltása. A Zenekevelők Köre az új jelentkezőkre tekintettel kéri törzskönyvezett régi tagjait, hogy tagsági jegyeiket a Zeneiskolában kiváltani, vagy a Takarékoság könyvecskébe beírni sziveskedjenek.

— Üvegesiparosok figyelmébe! A debreceni ipartestület üveges szakosztálya 28-án, szerdán este félhét órakor az ipartestület tanácstermében rendkívül fontos ügyekben szakosztályi ülést tart.

— Uri fehéreműek, kitűnő szabás, olcsó árak. Frank Imre, Arany Bika.

— Az árpádtéri egyházzsérző Nőegylet szép érdeklődés mellett szeptember 30-án, vasárnap délután 5 órakor a Kassa ut 12. szám alatti gyülekezeti teremben tartotta alakuló közgyűlést.

Magyar Bertalan h. lelkész imádsága után a Nőegylet megválasztotta tisztikarát és az ügyeket intéző nagybizottságot. Elnök lett: Péterffy Lászlóné, alelnökök: Soós Ferencné, Magyar Bertalanné, jegyző: özv. Juvancz Sándorné, pénztáros: Kovács Lajosné, ellenőr: Giday Andrásné, Szabó Istvánné, leánykört vezető: Nagy Sándorné Harsányi Janka tanítónő, Sallay Vilma, kézimunkavezető: Witrikovszky Margit, énekkarvezető: Kovács Kálmán tanító. A Nőegylet kimondta, hogy a nyomorúság megszüntetésére való tekintettel a szegénység-ellenes munkát az évben fokozottabb mértékben kívánja szolgálni. Költségvetés, zárszámadás letárgyalása után a gyűlés Magyar Bertalan h. lelkész imájával ért véget. A Nőegylet gyűlésén résztvett Kondor Kálmán ny. városi főszámvevő, egyházzsérző gondnok és több érdeklődő egyházzsérző tanácsos.

— Bérbeadásra kerülő birtokok a városnál. A város tulajdonát képező lovászúgi, komlóskerti és szennyvízszűrőtelepi parcellák bérbeadására vonatkozólag f. évi augusztus hó 20-án nyilvános árverés lett tartva, azonban ez árverésen egyes parcellákra nem lett elfogadható ajánlat téve, így pl. a szennyvízszűrőtelepi I., II. számú parcellára sem, mely pedig igen előnyösen kihasználható, mivel biztosítva van az ottani szennyvíz használata is. A város e parcella bérbeadására vonatkozólag új árverést fog tartani és ugyanekkor árverést fog tartani az epreskerti gazdaságból kihasított kb. 40 kat. holdnyi területből alakítandó 6 és 10 holdas parcellák bérbeadására vonatkozólag is. A bérbeadással kapcsolatos felvilágosításokkal a város gazdasági és erdészeti ügyosztálya szolgál.

— Téli tüzfű- és szén szükségletét legpontosabban és legolcsóbban napiárban bármily mennyiségben beszerezheti Bartha István tüzfű-, szén- és építkezési anyag telephely, Debrecen, Ispóty 3/b. Telefon 27-85.

Egy hónapi fogház izgatásért

Suhajda József polgári legény ez év elején a falubeli vendéglőben összeverekedett cimborájával, akik bevették orrát és fejét. Suhajda nem hagyta abba a verekedést, mire odalépett hozzá Király Bertalan és csillapította. Suhajda még ingerültebb lett a csendesítő szóra, Király nemzeti szín szallagos kalapjára mutatva ordította:

— „Ne nagyon hengegjetek, mert eljön az idő, hogy megétegetem veletek a szalagot!”

A debreceni törvényszéken kedden délelőtt tartották meg a legény izgatási pörében a tárgyalást. Suhajda József tagadta a vádat és azt hangoztatta, hogy ő nem emlékszik semmire, mert részeg volt. A tanúk bizonyították a vádat és a bíróság elítélte Suhajdát izgatás miatt egy hónapi fogházzsérzőre.

Az ítélet nem jöperős.

— Braun Miklós ékszerész bűnpöre. A debreceni törvényszéken kedden délelőtt tárgyalták Braun Miklós ékszerész bűnügyét, aki ellen hamis vád miatt indult meg az eljárás. A vád szerint Braun sikkasztás miatt feljelentette néhány vásárlóját, akik nem fizették pontosan a részleteket. A tárgyaláson igazolást nyert, hogy az ékszerész nem tett feljelentést sikkasztás miatt, hanem csak érdeklődött a rendőrségen, hogyan szerezhetné őket arra, hogy fizessenek. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után felmentette Braun Miklóst a vád alól.

— Felhívás a frontharcosokhoz! Október 2-án, az „Élő hősök” napján a frontharcosok érdemeinek jelképes elismerésül Debrecen városa 100 inséges debreceni frontharcost fog egyszerű ebédrel megvendégsélni. Felhívom azokat a frontharcosokat, akik ezen az ebéden részt venni óhajtanak, hogy szándékukat legkésőbb 28-ig a frontharcos főcsoport irodájában jelentsék be. A jelentkezők közül a frontharcos főcsoport vezetésébe fogja a frontharcos résztvevő és erre legjobban rászoruló frontharcosokat kijelölni. Vezetőség.

— Férfiszövetek szenzációs olcsón. Hasznáit ruhát cserélek. WEISZ, Piac 73.

— A Békessy Béla Vívó Club figyelmébe ama tagjait, akik nem használják a vívótermet rendesen, de felszereléseiket ott tartják, hogy a felszereléseket október 15-ig szállíttassák el, mert azon túl a vezetőség nem vállal felelősséget azokért.

— Iskolaruhák, tornanadrágok, kötények, harisnyák legolcsóbbak Horovitznál, Püspöki-palota, Hatvan ucca sarok.

— Hangulat, ének, tánc reggel 5-ig a Tabarinban. Szolid polgári árak. Belépődíj nincsen.

— Araink azonosak bármely más fotoszaküzlet árival. Szakal fotoszaküzlet, csak Piac u. 34. Hegedűs és Sándor-ház.

— Gyapjuszövetet minden minőségben legolcsóbban Gabányinál vásárolhat. Bádogos u. 2.

RADIO

SZERDA, szeptember 28.

Budapest. 9.15: A Mária Terézia h. gy. e. zenekarának hangversenye. Közben 9.30: Hírek. 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangzó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. Közreműködik Flittner Rózsi (ének) és Várhelyi Sándor (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor. — Közben 12.25: Hírek. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyámhírek. — 3.30: Morse-tanfolyam. — 4.15: Vitéz Miklós novellája: „Még van Frédi bácsi.” Felolvassa a szerző. — 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 5.00: A rádió házikvintettjének hangversenye. — 6.00: Olasz nyelvoktatás. — 6.30: Dankó-nóták Pósa Lajos verseire. Előadja Bodán Margit és Cselényi József. Kísér Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. Összeállította és ismerteti Kubányi György. — 7.30: A rádió külügyi negyedórása. — 7.45: A Mándits-szalonzekar hangversenye. — 8.45: Időjelzés, hírek, löversenyeredmények. — 9.00: Stefániai Imre zongorahangversenye. — Utána kb. 10.00: Időjárásjelentés.

SPORT

Orth átvette a Bocskay csapatának trenirozását és vasárnap már mint játékos is bemutatkozik az Attila ellen

Mint már megirta a Debreceni Független Ujság, Orth György, a legnagyobb magyar futballista és tréner leszerződött a Bocskayhoz és kedden déiben már meg is érkezett Debrecenbe. A pályaudvaron Káldy Zsigmond és Mittelmann Miksa fogadták az új tréneret, aki délután már át is vette a csapatot.

A pályán a játékosok jelenlétében a Bocskay elnöksége részéről Beke Barna társelnök üdvözölte meleg szavakkal Orthot, akit a játékosok háromszoros eljennel köszöntöttek. Az üdvözlésre Orth csak annyit válaszolt:

— Nem beszélni, hanem dolgozni akarok és ehhez mindenki támogatására szükség van.

Az első tréning könnyűmozgásu gyakorlatokból állt. Előbb egy kört futottak a játékosok, majd svéd torna gyakorlatok, kötéluagrálás és rövid sprintek következtek. Orth közben pihenőket adott a játékosoknak, de ez alatt megbeszéléseket tartott. Simán, hang nélkül folyt le a tréning, a játékosok szó nélkül engedelmességek, ami indokol is, hiszen Orth mindent a leguribb modorban, szép szóval közöl a játékosokkal. A tréningen vala-

mennyi játékos résztvett, kivéve Vancsiket, aki lekéste a vonatot és egy nappal később érkezik csak meg.

Tréning után alkalmunk volt beszélni Orth Gyurival, aki rendkívül szívesen válaszolt a kérdésekre.

— Két és fél évig voltam Chileben és olyan eredményeket értek el csapataim, amelyekre számítani sem mertek. Egyenrangú ellenfelei voltak Uruguaynak és Argentínának, pedig ez nagy szó.

— A Bocskayt rövid itthoni tartózkodásom óta kétszer is láttam játszani a Hungária és az Ujpest ellen. Alkalmam volt megfigyelni a csapat hibáit, melyeknek minden jó kvalitásai mellett is a súlyos vereségeket köszönheti.

Tul könnyűmü a védekezési stílus, pedig ez fontosabb a támadásnál.

Két hátvéd magára hagyva képtelen feltartóztatni egy csatársort.

— A játékosokkal nem lesz nehéz dolgom, mind jómodoru fiuk, akikkel ki lehet jönni. Ha megfogadják utasításaimat, nem is lesz egymással bajunk. És még sokáig elbeszélgetett Orth az újságírókkal, de szavaiból kiértett,

hogy nem ez a kenyere, hanem a futball. Imádja ezt a sportot és a Bocskayt keresztül szeretné megcsinálni az új magyar iskolát: a modern futball propagandáját.

Adjja Isten, hogy Orthnak ez sikerüljön!

A Bocskay különben a héten ismét nagy programot bonyolít le. Szombaton Budapesten a Nemzeti ellen játszik bajnoki mérkőzést, míg vasárnap Debrecenben a Magyar Kupáért küzd az Artilla ellen. Ezen a mérkőzésen minden valószínűség szerint Orth is játszik, de hogy melyik ponton, azt még nem döntötték el.

Csütörtökön vezeti Orth az első két-kapus tréninget, mikor is a Bocskay Keletmagyarország válogatott csapata ellen játszik barátságos mérkőzést.

Orth György szerződötése nem kis áldozatot követelt a Bocskaytól. Hogy ez mégis létrejöhetett, abban a debreceni vendéglőknek is nagy részük van. A tekintélyes fizetésen felül ugyanis Orth teljes ellátást is kért és a Bocskay szorult helyzetében a két legnagyobb debreceni vendéglőhöz fordult támogatásért. Nem volt hiábavaló a kérés, mert az Arany Bika készséggel ajánlott fel Orth számára lakást, míg Németh Nándor, az Angol Királynő tulajdonosa Orth ételmezését vállalta magára.

E dicséretes nemes gesztus nagy örömet keltett a Bocskaynál, de hálás lehet érte Debrecen egész sporttársadalma, mert e két vendéglő támogatása nélkül a Bocskay nem dicsőíthetne olyan trénerrel, mint amilyen Orth György.

MÁRVÁNYTABLAKON ÖRÖKITIK MEG A MAGYAR OLIMPIAI GYŐZTESEK NEVEIT.

Budapest, szeptember 27. Karafiáth Jenő kultuszminiszter intézkedett az arról, hogy a nemzetközi olimpiai versenyek magyar győztesének nevei, úgy a testnevelési főiskola, mint a test-

nevelés háza előcsarnokában emelt márvány emléktáblán megörökíttessék. Ezek az emléktáblák már munkában vannak és a legrövidebb idő alatt felállítják azokat.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZEI

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szeptember 30-án este 8 órakor megnyitó előadás: Cigánybáró.
 Október 1-én: Völegényem a gazember.
 Október 2-án délután 3 órakor: Völegényem a gazember.
 Október 2-án este: Völegényem a gazember.
 Október 3-án: Völegényem a gazember.
 Október 4-én: Völegényem a gazember.
 Október 5-én: Völegényem a gazember.
 Október 6-án: Ocskay brigádósa.

Pénteken kezdi meg a „Csokonai-színház” előadásait. A megnyitó előadás a „Cigánybáró” örökszép melódiai csendülnek majd újból fel. Minden jel arra mutat, hogy ezen a szép ünnepi estén teljesen megelik a színház. Még csak hétfő óta árusítja a színház a jegyeket, máris igen nagy az érdeklődés a közönség körében. Strauss gyönyörű zenéje, továbbá a művészek kiválóan ígérekző teljesítménye nagy élvezetet ígér. Biztosíték erre már elege is az egri sajtó legteljesebb elismerése, mely az ideai társulatot kimagaslóan jónak bírálta el. A sajtó mellett azonban az egri kényes közönség legszelebb rétegeiben is csak hasonló és igen kedvező nyilatkozatokat lehetett hallani.

A színház úgy az első, mint a további előadásokra már árusítja a jegyeket.

Tengerigórék

kiadók Gróf Vécsey u. 29. szám alatt. Arak és egyebek megtudhatók Erzsébet u. 7. szám alatt Kreislér szt.-egyleti gondnoknál.

HIRDETÉNY.

Van szerencsénk a t. Utazóközönséget értesíteni, hogy a Debrecen-Nyírbátori HÉV. vasuton a vonatok folyó évi október hó 2-ikától kezdve az alábbi menetrend szerint fognak közlekedni:

- Debrecen—MAV-Előtérrel indul:
- 2. sz. sínautó-vonat naponta 4 óra 20 perckor.
  - 4. sz. sínautó-vonat naponta 7 óra 15 perckor.
  - 6. sz. sínautó-vonat naponta 12 óra 28 perckor.
  - 8. sz. sínautó-vonat naponta 18 óra 18 perckor.
  - 14. sz. vegyes-vonat naponta 14 óra 18 perckor.
  - 12. sz. vegyes-vonat csak csütörtökön 4 óra 37 perckor.
- Nyírbátor állomásról indul:
- 1. sz. sínautó-vonat naponta 8 óra 00 perckor.
  - 3. sz. sínautó-vonat naponta 10 óra 05 perckor.
  - 5. sz. sínautó-vonat naponta 14 óra 55 perckor.
  - 7. sz. sínautó-vonat naponta 20 óra 08 perckor.
  - 11. sz. vegyes-vonat naponta 3 óra 52 perckor.
  - 13. sz. vegyes-vonat csak csütörtökön 15 óra 10 perckor.

Ozletigazgatóság.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

KÖZGAZDASÁG

A TERMÉNYTŐZSDE.

Budapest, szeptember 27. Határidő-üzlet. Buza: október 12.55, 52, 57, 58, 61, 60, 58, zárlat 12.57—59, március 13.97, 98, 92, 14.04, 05, 06, 13.99, 98, 92, 96, zárlat 13.96—98. Rozs: október 7.88, 85, 86, 80, 78, zárlat 7.78—80, március 9.20, 16, 23, 24, 20, 16, zárlat 9.16—17. Tengeri: május 9.18, 10, 00, 05, 08, 03, 8.98, 96, zárlat 8.92—95.

Vigszínház 7 és 9 óra.	HERCEGNÓK HADNAGYA hangos operett Lawrence Tibbett
Uránia 1/27 és 9 óra.	KARAMASOFF TESTVÉREK. Fritz Kortner és Anna Sten. — MIKOR LESZEL AZ ENYÉM? Eggert Márta.

Jön!
Életre halálra, Luciano Albertini.

A Meteor mozi műsora

Szerdán:
„SPORT ÉS SZERELEM”, Olga Tschehova és Max Schmeling világ-filmje. Megelőzi közkívánatra: „BUMERANG”, Rod la Roque főszereplésével. Előadások: 7 és 9 órakor.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg. 13.60—13.85, 78 kg. 13.75—14.00, 79 kg. 13.95—14.15, 80 kg. 14.00—14.30, ftiszai, jász. 77 kg. 13.20—13.40, 78 kg. 13.35—13.55, 79 kg. 13.50—13.70, 80 kg. 13.60—13.80, fejérm. 77 kg. 12.80—12.90, 78 kg. 12.95—13.05, 79 kg. 13.05—13.15, 80 kg. 12.85—12.95, 79 kg. 12.95—13.05, 80 kg. 13.10—13.25, pestv. bácskai 77 kg. 12.80—12.90, 78 kg. 12.95—13.05, 79 kg. 13.05—13.15, 80 kg. 13.20—13.35. Rozs: pestv. 7.35—7.50, egyéb rozs 7.45—7.65, tak. árpa I. 9.50—9.70, tak. árpa II. 9.30—9.50, felv. sörárpa 12.00—13.50, egyéb sörárpa 10.75—12.00, zab I. 10.10—10.40, zab II. 9.80—10.00, korpa 7.40—7.50.

TERMÉNYTŐZSDE-ZÁRLAT.

Csikágó, szeptember 27. Buza 52.125, 54.375—54.25, 59.75—59.625. Tengeri: 26.75, 28.50, 34. Zab: 16.125, 17.875, 20.75. Rozs: 33.875, 36.125, 39.—
 Liverpool: 5/6, 5/5, 7/8, 5/6, 3/4.

EGY APRÓHIRDETÉS Tíz SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMLITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNAK —

Betöltendő állás

Ugyes
kifutó fiut megbízható jó családból azonnalra felvesszünk, Csillag Testvérek — Piac és Simonffy u. sarok. 645

Szén-
és tüzfifa üzletszerzők magas jutalékkal felvétetnek. — Csakis komoly ajánlatokat „Versenyáron” jelígre a Debreceni Ujság kiadóhivatalába. 5446

Éjjeli őrt
keresünk azonnali belépésre. Képzéskaucióval rendelkezők előnyben. Alföldi Faértékesítő Vállalat, Pesti ucca 2. 5449

Hónapos
cseléd kerestetik. Vár ucca 8. 5457

Cipészsegédek
állandó munkára felvétetnek, textesek előnyben. — Thury András u. 16.

Idős
urinó szintén intelligens középkorú urinót keres felolvasósónak, házvezetónőnek, ki szépen és helyesen ír. Jellentkezés 12 és 2 óra között. Csapó ucca 1. szám alatt. 5454

Magános
uriasszony, volt vendéglősné, kitünően főz, a háztartás minden ágában perfekt, házvezetónői, gazdasszonyi állást keres a legszerényebb igényekkel. Szíves megkeresést „Szorgalmas” jelígre a kiadóba kér. 5452

15 éves
jobb megjelenésű gyermek-szerető leány bejárónőnek ajánlkozik. Bocskay-tér 12. szám. Kohányi Mária. 5444

Egy
fiatal nő hentesüzletbe kiszolgálónak ajánlkozik. Cim a kiadóban. 5447

Fiatal
urileány háztartásba ajánlkozik. Minden munkát végez ellátás és csekély fizetés ellenében. Ajánlatot „Jó bábánsmód” jelíge alatt a kiadóhivatalba kér. 4541

Egy
üres lakozobát keresek október 1-re. Cimet kérem a kiadóba leadni. 5450

Ingatlan

10 hold
feketeföld eladó — kövesut mellett. Cim a kiadóban. 5462

Eladó ház
adómenes, mely áll két rendbeli lakásból, két teljesen elkülönített bejárattal. 321 négyzetgölg telekkel, 50 darab nemes termő gyümölcsfa va, valamint 30 drb. magastörzsű oltott pöszméte és ribizli fák, ázott kuttal, villany bevezetve, amortizációs kölcsönnel. Kincseshegy, — Kincseshegy u. 18. 634

Eladó
adómentes új ház előnyös feltételek mellett. Jósika u. 7. 5248

Eladó ház
sürgösen Kuruc u. 78. 5453

Erzsébet u. 111.
számu ház jömenetelli szállodával és kávéházzal vagyongyomogasztás miatt jutányos áron eladó. Értekezni a Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet mint Szövetkezet, — Kossuth ucca 8. sz. alatt lehet. 5351

ELADÓ
ház többrendbeli lakással. Mikos Kelemen u. 5. Érdéklődni a helyszínen, vagy Dienes ingatlan iroda. 2930

Eladó
több adómentes kis ház telepen részletfizetéssel is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 5458

Utalás
Kiadó
üzlethelyiség. Péterfia ucca 46. 4802

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR VASTAGABB BETŰVEL SZEDETT SZAVAR DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓI: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: HEGEDÜS JÓZSEF UT PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDESBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „HARUIT” FUNDÓ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Kiadó
egy üzlethelyiség. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 4450

Üzlethelyiség
Szent Anna 5. alatt kiadó. Értekezni Batthyány 14., ügyvédi iroda. 4178

Üzlethelyiség
piacnál Csapó 41. kiadó Értekezhetni Szent Anna 7. sz. 638

Kossuth ucai
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3024

Kiadó
üzlethelyiség. Péterfia 46. 4802

Kiadólabák

GARZON LAKASNAK, ügyvédi irodának, vagy orvosi rendelőknek alkalmas 2 szoba, elő- és fürdőszobás lakás központban azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

Többrendbeli
lakás központi fűtéssel, melegvízszolgáltatással és lift-használattal november hó elsejére kiadó. — Értekezni: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r. t. irodájában, Ferenc József ut 34.

Különbejárati
modern butorozott szoba kiadó. Arany János u. 54. keresztépület. 582

Egy
elegáns butorozott különbejárati szoba 1—2 személy részére azonnal kiadó. József kir. herceg u. 35., II. bal. 504

Négyszobás
uccai lakás teljes komforttal azonnal kiadó. Értekezni az Alföldi Takarékpénztárban. 4449

Modern
4 szobás, hallos lakás, teljes komforttal, II. emeleten azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 4593

Kiadó
4 szobás udvari lakás szép udvarban, gáz és villany bevezetéssel. Rákóczi 8. 5245

Szép
egyszobás, konyhás lakás villanyvilágítással kiadó. Késses u. 64. sz. 5413

Csinosan
butorozott szoba egy-két személyre azonnal kiadó. Domb u. 17. 5441

Egy
szoba, konyha, speiz és mellékhelyiségből álló lakás kiadó. József kir. herceg ucca 75. 629

Modern
4 szobás, hallos lakás teljes komforttal, II. emeleten azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárban. 4598

Kiadó
4, esetleg 3 szobás modern lakás. Péterfia u. 46. 5198

Központi
fűtéssel ellátott butorozott szoba kiadó. Svetits-bérház, III. lépcső, III. emele 12. ajtó. 5106

Szoba,
konyha kiadó. Gyár ucca 12., Postakert. 651

Kiadó
telepen egy kétszobás lakás. Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth uccán. 5459

Különbejárati
szép butorozott szoba azonnal kiadó központban. Iskola ucca 8. 5460

Háromszobás
lakás egészben vagy szobánként butorozva vagy butorozatlanul Kálvin-tér 5. szám alatt, első emeleten kiadó. 5456

Kiadó
külön kis előszobából nyíló két szoba. Batthyány u. 5. 5374

Különbejárati
ujonnan festett uccai szoba, konyha, speiz virágos udvarban október 1, vagy okt. 15-re kiadó. Apaffy ucca 20. 5334

Különbejárati
uccai butorozatlan szoba egy-két személy részére teljes ellátással kiadó. Irodának is alkalmas. Batthyány u. 9. 5407

Kiadó
külön kis előszobából nyíló két szoba. Batthyány u. 5. 5374

Különbejárati
ujonnan festett uccai szoba, konyha, speiz virágos udvarban október 1 vagy november 15-re kiadó. Apaffy ucca 20. 5334

Kiadó
négyoszobás udvari lakás — szép udvarban, gáz és villany bevezetéssel. Rákóczi 8. 5245

Eladás

Ne féljen
a téltől, mert a lehető legolcsóbb napi áron szállítjuk szén- és faszükségletét. Elsőrangú belföldi szén, legprimább hasáb és aprított fa kis tételekben is házhoz szállítva kapható. Alföldi Faértékesítő Vállalat, Pesti ucca 2. — Telefon 31—23. Cégtulajdonos: Ihász Henrik és Grósz József. 2637

Biedermayer-asztal
olcsón eladó. Késses ucca 64. sz. 5412

Kiadó
antikszekrény. Kincseshegy, Kincseshegy u. 18. 2808

Eladó
csillár, nagy ebédli eredeti festmények és két jókarban lévő télikabát. Piac u. 34., III. em. 15. 2941

Zongora
nagyon olcsó, 50 literes üvegek, vashordók jutányosan eladók. Hatvan ucca 50. sz. 631

Wirth zongora
fekete keresztthuros olcsón eladó, hangversenypianino bérbeadó. Piac ucca 42. sz. 630

Kétkosaras,
cca 5—5 hektoliter ürtartalmu sinenfutó prés, jókarban lévő, Preisler-gyártmányu, eladó 350 P-ért. — Batthyány u. 14. sz. 4747

Phönixpálma
szép növésű olcsón eladó. Busi ucca 16. 550

Hálósobabutor
olcsón eladó, esetleg darabonként is. Kossuth ucca 51. keresztépület. 613

Íróasztal,
hatfiókos, egy kéziköcsfi felderés eladó. Márton K... ucca 34. Nyilastelep. 646

Fényképezőgép
4.5x6-os, lemezes, 5 db. kazettával olcsón eladó. Megtekinthető Független Ujság kiadóhivatalában. 589

30—35 liter
teljesej, lehetőleg egy szobában naponta házhoz szállítva eladó. Értekezni: Kigyó ucca 38., Kerekes. 5091

Kétkosaras
cca 5—5 hektoliter ürtartalmu, sinenfutó prés, jókarban lévő Preisler-gyártmányu eladó 350 P-ért. Batthyány u. 14. sz. 4747

Vétel

Mosott
géptörő rongyot veszünk. Hegedüs és Sándor R. T. Ferenc József ut 49.

Csinkvantin
tengerit, csövest, veszek 600 kilónyit. Szappanos ucca 22. 5394

Friss tejet
állandó szállításra, saját gazdaságomból megrendelhető. Bethlen 44. Telefon: 11-61. 5320

Jókarban
levő folytonzó kályhát megvételre keresek Rosenfeld — Diófa u. 15. 647

Csinkvantin
tengerit, csövest veszek 600 kilónyit. Szappanos u. 22. 4393

Különféle

Otthop
végezhető írásbeli munkát, magyar-német levelezést, fordítást és másolatot vállalom. Ugyanott 2—3 személy részére tisztán kezelt, izletes, kóser házikoszt mérsékelt olcsó áron (kihordásra is) kapható. — Kardos Hugó, Jókai ucca 36. szám. 204

Kocsik,
javítottak és újak minden alakban. — Riesz kocsigyár, Debrecen. 1036

Ünnepi
kalácsot, mákot, mazsolást megrendelőre házhoz szállít Galamb sütszoda lerakata Püspöki palota. 637

Téli
fa- és szénszükségletét melélt másutt szerezne de, kérem saját érdekében egyéb ajánlatot Prohászka és Társaság, Bethlen 44. Telefon: 11—61. 5319

30—35 liter
teljes tej lehetőleg naponta házhoz szállítva eladó. Értekezhetni: Kigyó ucca 38. Kerekes. 5091

Kun József
uriszabósága, Ferenc József ut 44., udvarban. Mélyen leszállított fazonárak. 3819

Rádiolaboratóriumomat
újjaszerveztem. — Vállalom mindenfajta rádiókészülék készítését, telespek készülékek hálózatra való átalakítását, legmodernebb dinamikus hangszórót — legolcsóbban szállítok, rádió és autó accumulator javítás és töltés. Tasnádi Kovács Sándor vilamosági vállalata, Piac 42. (Pannonia udvar.) 4216

Ruhacsere!
Viselt, kopott férfi ruháját finom gyapjuszövetre cserélti Hegyi, Sas ucca 4. Hívásra jövök. 649

Kényszerkötvények,
hadikölcsönösök saját érdekében adják le címüket: Rákóczi 19. Férfiak fixre felvétetnek. Rákóczi 19. 5453

Lakásomon
mosok, vasalok, harisnyát stoppolok, házakhoz 1.50-ért bármilyen munkát vállal fiatal asszony. Cime a kiadóban. 5448

Az összes
építési anyagokat legolcsóbban a Debreceni Működgyárnál, Fürdő ucca 2. szerezhető be. 3639

Ellátás

Központban
iskolás fiut vagy leányt teljes ellátásra elvállalom havi 50 pengőért. Hüvelyes ucca 7. 1756

Központban
iskolás fiut vagy leányt teljes ellátásra elvállalom havi 50 pengőért. Hüvelyes ucca 7. 1756

Nyomatott
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai r.-t. körforgógépen, Piac ucca 49. sz.

10 szavas apróhirdetését 50 fillérért hétköznap

vasárnap 70 fillérért a Debreceni Független Ujságban és a Debreceni Ujságban (Hajdúföld) közöljük.

Levelezés, Házasság rovatban közölt, vagy üzleti apróhirdetések duplán számítottak.

Apróhirdetését feladhatja: reggel 8 óráig a Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedés pénztáránál, vagy Piac ucca 49. sz. alatti főkiadóhivatalunkban, vagy Széchenyi ucca 2. sz. alatti főkiadóhivatalunkban.

Délután 6-tól este 9-ig: (szombaton este 8 óráig) főkiadóhivatalunkban Piac ucca 49.